

החלטתי

פעילותי בתנועה גברה ולכן הן ראשי והן זמני לא היו יותר מדי פנויים ללמודים. גם תקרית עם מורה לכימיה (בבית הספר התיכוני "אנדריוס") שלא רצה לאפשר לשנות תאריך המבחן שנקבע ליום כיפור (אולי היה נגוע ברגשות אנטישמיים) גרמה לי אכזבה גדולה. כך, בסוף כיתת י"א לא עברתי בכמה מבחנים ונאלצתי להחליט האם להמשיך ללמוד ולעבור שוב אותן בחינות ולהמשיך עד סוף י"ב או לעזוב את הלימודים ולהתכונן לעליה לארץ.

גם המצב המשפחתי זירז את החלטתי. אחי, יוסף, ממנהיגי תנועת הנוער הציונית המאוחדת עלה ארצה עוד לפני הקמת המדינה. בדרכו ארצה, התעכב במרסיי, צרפת, ועזר לאנשי ה"הגנה" בניהול מחנה עקורים מאירופה שהתכוננו לעלייה. הוא בעצמו, אחרי מספר חודשים, הצליח להגיע, ב-3.12.47 ב"עליה ב" (העלייה שלא אושרה על ידי הבריטים ששלטו אז בארץ), באנייה הראשונה אחרי החלטת האומות המאוחדות ב-29.11.47. היה בהכשרה בקבוץ גבת, שם לחם במסגרת ה"הגנה" ואחר כך היה בקבוץ מפלסים. בזמן המלחמה שלח תמונה שלו אלינו לברזיל אשר גרמה לאמי לדאגה רבה כיון שהצטלם כשידיו אחורנית, דבר שהספיק לאמנו הפולנייה לחשוב שהוא איבד ידיו בלחימה....

אחי, אפרים, עלה גם הוא ארצה, אחרי הקמת המדינה והתגייס לצבא הגנה לישראל. אחותי בלה עם בעלה ושתי ילדות קטנות, החליטה להגשים את חלומה, עלתה ארצה והתיישבה עם משפחתה, בקריית חיים, שם ניסו לעסוק במסחר לפרנסתם. הורי התחילו גם הם להתכונן לעליה, הכינו מזוודות, בגדים וכל מה דרוש.

על כן, לאור כל זאת החלטתי לעזוב את הלימודים ולהיכנס להכשרה (לפני הקבוצה הגילית שהייתי שייך אליה), בקרבת העיר ז'ונדיאי שבסאו פאולו, בסוף שנת 1949. שם עבדתי, למדתי מספר מקצועות כמו אופה, סנדלר (דבר שאפשר לחברים לעווג לי באומרם שהלחם אשר אני אופה יש לו טעם של סוליה...).

בכדי ללמוד להיות סנדלר היה עלי ללכת ברגל, כל יום, 4 קילומטרים לכל כוון לסנדלר בעיירה הכי קרובה (איטופבה). כמובן שסחבתי בתרמיל שעל הגב גם את כלי העבודה שלי.

בהיותי בהכשרה, בין הראשונים של הגרעין השני של התנועה, נודע לי שאחותי ומשפחתה לא ראו נחת בעסק שלהם והחליטו לחזור לברזיל. החלטה זו אלצה את הורי לזנוח את רעיון העלייה לארץ, ובמיוחד אחרי שאחותי הצליחה לשכנע את שני אחיי לחזור (שנים אחר-כך אחי יוסף, כבר כבעל משפחה, חזר לארץ, ואחי אפרים ממשיך לחלום על כך כי בתו היחידה חיה כאן).

בתנאים אלה, הצטרכתי לקבל החלטה גורלית: החלטתי להמשיך בהכשרה ולעלות ארצה בהמשך.